

QUẢN TRIỆT NGHI QUYẾT TRUNG ƯƠNG 3 KHOÁ X CỦA ĐẢNG

Đẩy mạnh cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng góp phần xây dựng nhà nước trong sạch, vững mạnh

■ ĐẶNG SỸ LỘC (*)

Đấu tranh phòng, chống tham nhũng là một nhiệm vụ trọng tâm của công tác xây dựng Đảng, nhiệm vụ trực tiếp thường xuyên của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội. Trong tình hình hiện nay, đòi hỏi các cấp uỷ và tổ chức đảng, mọi cán bộ, đảng viên phải nhận thức sâu sắc tính cấp thiết, lâu dài, phức tạp và khó khăn của cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, có quyết tâm chính trị cao, đấu tranh kiên quyết, kiên trì, liên tục có hiệu quả từ Trung ương đến cơ sở, trong Đảng, Nhà nước và toàn xã hội nhằm ngăn chặn và đẩy lùi tham nhũng góp phần làm cho Đảng trong sạch, vững mạnh.

Tham nhũng là hành vi của người lợi dụng chức vụ, quyền hạn để tham ô, nhận hối lộ, cố ý làm trái pháp luật vì động cơ vụ lợi, làm thiệt hại đến lợi ích của nhà nước, của xã hội và nhân dân. Tham nhũng là hiện tượng xã hội, có tính lịch sử, biểu hiện của sự tha hoá quyền lực nhà nước. Trong mỗi nhà nước khác nhau, trong từng lĩnh vực và thời điểm khác nhau, tham nhũng có những biểu hiện khác nhau. Do vậy, cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng là cuộc đấu tranh được thực hiện ở mọi quốc gia và ngày nay, trở thành vấn đề toàn cầu đòi hỏi sự phối hợp ở quy mô quốc tế. Mức độ, tình trạng tham nhũng diễn ra ở mỗi nước tuy khác nhau, nhưng nước nào cũng phải coi trọng cả phòng và chống; phòng là để ngăn ngừa tham nhũng không để xảy ra; chống là để xử lý nghiêm minh khi phát hiện tham nhũng.

Đối với nước ta trong những năm gần đây, Đảng và Nhà nước đã có nhiều nghị quyết và các văn bản pháp luật về phòng, chống tham nhũng,

đồng thời, kiên quyết xử lý nghiêm minh những người vi phạm, từ kỷ luật hành chính đến cách chức, truy tố, bỏ tù, tịch thu tài sản... Trong đó, có cả cán bộ cao cấp mắc khuyết điểm. Chỉ tính trong nhiệm kỳ Đại hội của Đảng vừa qua, chúng ta đã xử lý kỷ luật "bốn vạn đảng viên trong đó, số cán bộ do Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư kỷ luật là 114 cán bộ, có 12 Uỷ viên Trung ương Đảng; chỉ riêng vụ án Trương Văn Cam có 17 đảng viên bị phạt tù, trong đó có người từng giữ cương vị quan trọng trong bộ máy công quyền; vụ việc xảy ra tại PMU 18 (thuộc Bộ Giao thông vận tải) khiến bộ trưởng phải từ chức và thứ trưởng bị khởi tố điều tra "(1). Sự vào cuộc mạnh mẽ và thái độ chỉ đạo dứt khoát của các đồng chí lãnh đạo Đảng và Nhà nước, nhất là Thủ tướng Chính phủ đối với những vụ án tham nhũng lớn xảy ra trong thời gian gần đây thể hiện quyết tâm cao của Đảng, Nhà nước ta trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, làm trong sạch bộ máy nhà nước. Song cũng cần phải thấy rằng, mặc dù cuộc đấu tranh chống tham nhũng được tăng cường đáng kể và đạt một số kết quả nhất định, góp phần phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững ổn định chính trị và trật tự, an toàn xã hội. Tuy nhiên, cuộc đấu tranh chống tham nhũng trong mấy năm qua vẫn còn có những hạn chế, bất cập. Nạn tham nhũng vẫn chưa ngăn chặn, đẩy lùi, thậm chí có mặt biểu hiện trầm trọng hơn, với những thủ đoạn hết sức tinh vi, phức tạp. Nghị quyết Hội nghị lần thứ ba Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá X chỉ rõ: "Cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí còn nhiều hạn chế, khuyết điểm, hiệu quả thấp. Tham nhũng, lãng phí vẫn diễn ra nghiêm trọng ở nhiều ngành, nhiều

(*) Học viện Chính trị Quân sự

cấp, nhiều lĩnh vực với phạm vi rộng, tính chất phức tạp, gây hậu quả xấu về nhiều mặt, làm giảm sút lòng tin của nhân dân, là một trong những nguy cơ lớn đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ ta "(2).

Có thể nói rằng, tình trạng tham nhũng hiện nay trở thành "quốc nạn", cản trở tốc độ tăng trưởng của nền kinh tế quốc dân, làm chệch hướng những mục tiêu tốt đẹp của chủ nghĩa xã hội, làm băng hoại giá trị, chuẩn mực đạo đức xã hội, làm cho lòng dân không yên, đe dọa sự an nguy của Đảng và chế độ ta. Do vậy, phòng, chống tham nhũng hiện nay là nhiệm vụ cực kỳ quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc của Đảng, Nhà nước và nhân dân. Đảng ta đã xác định: "Trong những năm tới, phải đẩy mạnh toàn diện và kiên quyết cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí "(3). Trước hết, cần tập trung quán triệt và thực hiện có hiệu quả những giải pháp cơ bản sau:

Một là, tăng cường giáo dục đạo đức cách mạng, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của đảng viên, cán bộ, công chức và nhân dân về công tác phòng, chống tham nhũng. Đây là giải pháp rất quan trọng và cần thiết hiện nay để phòng, chống tham nhũng. Bởi lẽ, tham nhũng, lãng phí là hậu quả của việc thiếu rèn luyện, trau dồi đạo đức cách mạng, thiếu ý thức, trách nhiệm của một bộ phận đảng viên, cán bộ, công chức. Do vậy, các cấp, các ngành, cơ quan, địa phương và đơn vị phải thường xuyên quan tâm giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên để mỗi cán bộ, đảng viên thật sự là tấm gương sáng về phẩm chất đạo đức, lối sống, hết lòng phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân. Cần tiến hành có hiệu quả cuộc vận động "Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh" về cần, kiệm, liêm, chính, chí công, vô tư, tạo nên phong trào tự tu dưỡng, rèn luyện, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống và tệ tham nhũng, lãng phí trong Đảng, trong xã hội.

Tăng cường tuyên truyền, phổ biến quan điểm, chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước về phòng, chống tham nhũng. Đưa nội dung Luật phòng, chống tham nhũng và Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí vào chương trình giáo dục. ở thời điểm hiện nay, công tác giáo

dục phải làm cho mỗi cán bộ, đảng viên có được nhiệt huyết cách mạng, không vô cảm trước điều nhức nhối của dân, nỗi đau của Đảng về thực trạng tham nhũng của một bộ phận không nhỏ những cán bộ, đảng viên mất tư cách, biến chất cộng sản.

Cán bộ, đảng viên phải thực sự nêu cao tinh thần trách nhiệm trước Đảng và nhân dân, luôn tiên phong, gương mẫu, đi đầu trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Cần phải phê phán tình trạng, không ít cán bộ, đảng viên hiện nay luôn than phiền, lên án tham nhũng ở người khác, nơi khác, nhưng lại rất ít chú ý làm những điều thiết thực, cụ thể để ngăn ngừa tham nhũng xảy ra ở cơ quan, đơn vị và địa phương mình.

Hai là, phát huy vai trò của tổ chức cơ sở đảng, nhất là chi bộ đảng trong phòng, chống tham nhũng.

Tổ chức cơ sở đảng (TCCSĐ) là nền tảng của Đảng, là hạt nhân chính trị ở cơ sở, là nơi trực tiếp giáo dục, rèn luyện và quản lý đảng viên. Do đó, TCCSĐ có vai trò đặc biệt quan trọng đối với công tác phòng, chống tham nhũng. Mặc dầu, chúng ta đã có nhiều cố gắng trong công tác kiện toàn TCCSĐ, song đến nay, năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của không ít TCCSĐ và đảng viên vẫn còn hạn chế, thậm chí có nơi đã bị tham nhũng, tiêu cực làm cho tê liệt. Chính vì vậy, các TCCSĐ cần thường xuyên tìm hiểu, nắm chắc diễn biến tư tưởng, nhận thức của cán bộ, đảng viên, để cao tinh thần tự tôn, tự hào về dân tộc, về truyền thống cách mạng của Đảng, từ đó khuyến khích họ tự tu dưỡng bản thân, dũng cảm đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Cần thông qua các đợt học tập, sinh hoạt chi bộ để giáo dục nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm cho cán bộ, đảng viên về tầm quan trọng của cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng. Đồng thời, chi bộ phải nắm chắc việc thực hiện nhiệm vụ và quan hệ xã hội của đảng viên, kịp thời giáo dục, nhắc nhở và kiểm tra, xử lý những trường hợp có dấu hiệu vi phạm, không được dung túng, bao che tham nhũng, lãng phí.

Trường hợp có hành vi tham nhũng cần được xử lý thì cấp ủy đảng phải tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ quan chức năng thực thi pháp luật để đảm bảo cho "người có hành vi tham nhũng phải bị xử lý kiên quyết, kịp thời, nghiêm minh về trách

nhiệm chính trị, hành chính và hình sự, bất kể người đó là ai và ở cương vị nào. Những đảng viên có dấu hiệu tham nhũng, uy tín giảm sút, dù cơ quan chức năng chưa kết luận được, cấp ủy vẫn phải xem xét, cân nhắc bố trí công việc khác phù hợp (4). Các TCCSĐ phải tăng cường công tác quản lý cán bộ, đảng viên ở nơi làm việc và nơi cư trú. Trong hoạt động của các chi bộ phải chú trọng nâng cao tính chiến đấu, thực hiện dân chủ, công khai trong tự phê bình và phê bình, giữ nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ. Trong sinh hoạt đảng và nhận xét, đánh giá đảng viên hàng năm phải có nội dung về phòng, chống tham nhũng.

Ba là, tiếp tục hoàn thiện hệ thống cơ chế, chính sách quản lý kinh tế, quản lý xã hội và quản lý con người.

Đối với nước ta hiện nay, để phòng và chống tham nhũng có hiệu quả, vấn đề hoàn thiện cơ chế, chính sách quản lý kinh tế, quản lý xã hội phải đặc biệt coi trọng. Bởi lẽ, quản lý tốt ngăn chặn có hiệu quả nạn tham nhũng, quản lý kém tham nhũng xảy ra nhiều và khó kiểm soát. Thực tế cho thấy, thủ đoạn "ưa dùng" của những người tham nhũng là thường lợi dụng kẽ hở của cơ chế, chính sách chế độ, quy định, pháp luật để tham ô, trục lợi, như: thông qua kiểm tra, thanh tra, đi cơ sở, duyệt kinh phí, đấu thầu, mua sắm thiết bị, vật tư, thẩm định dự án đầu tư, tuyển dụng nhân lực... để gây khó khăn, phiền hà cho cơ quan, đơn vị và doanh nghiệp hoặc cá nhân có liên quan. Với những thủ đoạn "gợi ý khéo", "bè cánh", "ê kíp" tạo nên những "đường dây" quyền lực thao túng tổ chức, hoặc tạo ra các quy định, các "luật lệ" riêng, thường là các "luật ngầm" không thành văn, nhằm mục đích thu lợi. Trên thực tế, đã có một số cơ quan, doanh nghiệp và cá nhân muốn được "xong việc", tránh phức tạp, đỡ mất thời gian, công sức, tiền của buộc phải đưa hối lộ, biến tướng dưới dạng quà biếu, tặng thưởng, bồi dưỡng, hoa hồng, lại quả... Những hành vi đó vô hình chung tiếp tay cho những kẻ cạy thế, của quyền lũng đoạn cơ quan, đơn vị, tạo "địa bàn" cho sự lây truyền của tệ nạn tham nhũng ở những người thực thi công vụ. Do vậy, trong chiến lược để phòng tham nhũng, trước hết tổ chức quán triệt, thực hiện tốt các cơ chế, chính sách về quản lý kinh tế, xã hội, cải cách hành chính. Đồng thời,

khẩn trương hoàn thiện cơ chế, chính sách, quy định, pháp luật... sao cho chặt chẽ, đồng bộ, làm cho cán bộ, đảng viên, công chức "không dám tham nhũng, không thể tham nhũng và không cần tham nhũng".

Bốn là, phát huy vai trò to lớn của quần chúng nhân dân trong công tác phòng, chống tham nhũng.

Trong cuộc đấu tranh phòng, chống tham nhũng hiện nay, quần chúng nhân dân có vai trò rất quan trọng. Bởi lẽ, "tai, mắt" của quần chúng có mặt ở khắp mọi nơi, những kẻ tham nhũng không thể che mắt tất cả mọi người trong cơ quan, đơn vị và những người dân sống chung quanh họ. Do đó, cần phát động quần chúng tố giác và đấu tranh mạnh mẽ với những hành vi tham nhũng. Để có thể thu nhận những thông tin chính xác về tham nhũng, cần xây dựng cơ chế thuận lợi, đi đôi với khen thưởng, bảo vệ cán bộ và người dân dũng cảm phản ánh, tố cáo về các hành vi tham nhũng. Tăng cường công tác giám sát của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức quần chúng; nâng cao hiệu quả thanh tra nhân dân, khắc phục bệnh hình thức chủ nghĩa.

Phát huy mạnh mẽ vai trò của báo chí trong việc phát hiện, lên án và tạo dư luận đấu tranh kiên quyết với các hành vi tham nhũng. Báo chí hiện nay, có vai trò ngày càng quan trọng trong việc phát hiện và đấu tranh chống tham nhũng. Qua những vụ án tham nhũng gần đây cho thấy, cần kết hợp một cách chặt chẽ, nhịp nhàng, ăn khớp giữa hoạt động phát hiện, tố giác của quần chúng với việc đưa tin của báo chí và hoạt động của cơ quan chức năng trong phòng, chống tham nhũng, song phải bảo đảm tính khách quan, trung thực, kịp thời, công khai, đúng người, đúng việc ●

Ghi chú:

(1) Vũ Quốc Hùng, Trưởng bộ phận thường trực trung ương 6 (2), Về đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên hiện nay, Tạp chí Xây dựng Đảng, số 5-2006, Tr.36.

(2), (3), (4) Nghị quyết Hội nghị lần thứ 3 Ban Chấp hành Trung ương khóa X (Bảo Quân đội nhân dân, ngày 22/8/2006, Tr.2).